

Teabepäeva nimetus: Elva mesinike seltsingu teabepäev

Koht ja aeg: Pargi tn 34, Elva, 17.02.2019.a.

Lektor: Tõnu Hiimäe, lektorileping nr PR-15-A.3-44

Kokkuvõtte teemal: Valmistumine mesindushooajaks. Võtteid lamavtarudega mesindamisel.

Kuigi on alles veebruarikuu keskpaik, kipuvad ilmad vägisi olema kevadised. Öösel on mõned külmakraadid, päeval aga väga tihti plusskraadid. See on viinud osad mesilaspered tavarütmist välja. Tarus on kuulda tavalisest tugevamat suminat ja ka mesilaste liikumine on kordades tavalisest elavam. See olukord sunnib mesinikku kiiremas korras kindlaks tegema, milles põhjus. Kas on hiir tarus, nälg peres, tihaste rünnak või taru õhureziim korrast ära? Siin peab mesinik kiiresti selgust saama või muidu võib mõne nädala pärast hilja olla.

Aga praegu on aeg juba seal maal, kus peab kindlasti kord või paar kuus taru lennuava puhastama langetisest. Kui on söödanappus, siis tugevdama peret priske meekärjega, pudersöödapätsikesega või kandiga. Praegu on suhkrulahu (2:1) vara anda. Aga kuu pooleteise pärast, vastavalt ilmastikule, võib küll.

Vahetult eeldatavat puhastuslendu peaks lennuava katted (eterniitplaadid, kuuseoksad, laudkatted, vakstu jne.) ära võtma, et mesilased saaksid vabamalt hädal ära käia.

Viimane aeg on mesindusinventari (kärjeraamid, tarud, kärjekastid jne.) korrastada kui seda pole varem tehtud. Varsti läheb väga kiireks!

Ka vaha peaks olema sulatatud ja kärjepõhja vastu vahetatud.

Kui puhastuslend satub ajale kui taru ümbruses on veel lund, on soovitav taru eest paari ruutmeetri suurune lapike puhtaks rookida või taru ette panna kas õlgi, heina, tõrvapappi või muud sarnast, et mesilased ei satuks puhastuslennu ajal veeloiku.

Lamavtaru sobib hästi algajale väikemesinikule, sest ta on statsionaarselt paigas ja temaga on füüsiliselt majandamine kergem ning mesilastega suhtlemine ülevaatlikum. Pole vaja tihti küllaldki raskeid korpuseid tõsta. Kui lamavtaru katus on hingedel, siis selle tõstmine ongi praktiliselt kõige raskem töomoment.

Kärjeraamide juurdelisamine ja meega täidetud raamide äravõtmine toimub ühekaupa, ilma suurt gruppi mesilasi (korpuse täis mesilasi) häirimatta. Eriti soovitav on lamavtaruga alustamist algajale mesinikule, kes alles tutvub mesilaste elu ja tegemistega. Ta näeb igal raamil toimuvat eraldi. Ka on lamavtaru suurem ja raskem, mistõttu teda on ebamugavam varastada.

Minu soovitus oleks, et need lamavtaru omanikud, kellede tarude katused on madalad, võiksid katuse raamistikule lisada kõrgust juurde 15-20 cm. Sellega paraneb tarus tunduvalt õhureziim. Sellega kadusid kohe suvel tugevatel peredel taruesised „habemed“ ja mesilased olid tunduvalt rahulikumad.

Kasutan mee korjeks ainult üle pesa ulatuvaid poolraammagazine. Kuna need kantakse rutem täis ja kaanetatakse ruttu ära. See tähendab, et seal on mesi valmis ja saab kohe vurritada. Tühjaksvurritatud raamid annan kohe samasse pessa, sest siis ei lähe mesilased meevõtu ajal kurjaks ja ka haigused ei kandu ühest tarust teise.

Magasinides kasutan ainult kuni 40mm laiuseid raame. Sellega ökonoomin sama meehulga juures ca 35% kärjepõhja tööaega ja raha.

Lamavtarudes on kergem üles leida märgistatud ema ja eeldatavaid emakuppe. Lamavtarus on lihtsam ja lollikindlam säilitada nõrka peret ületalve koos tugeva perega tiheda vahelaua taga.

Lamavtarudega mesindamisel ei ole tarvis väikemesinikul omada lisaruumi korpuste ja lisatarupõhjade hoiustamiseks.

Lamavtarudega oskuslikul mesindamisel on võimalik saada mitte väiksemat meesaaki kui korpustarudega mesindamisel! Korpustaru eelis pääseb mõjule siis kui on palju mesilasperesid.